

Sodankylän kunta
Tekninen osasto
PL60
99601 Sodankylä
kirjaamo@sodankyla.fi

LAUSUNTO

30.1.2015

Dnro 66/2015

Asia: Paliskuntain yhdistyksen lausunto koskien Kakslauttasen asemakaavaluonnosta

Viite: Lausuntopyyntö 10.12.2014

KAKSLAUTTASEN AHOPÄÄNNOKKIEN ALUE JA KOPARAROVAN KORTTELI

Asemakaavaluonnos

Sodankylän kunta valmistelelee ranta-asemakaavan muutosta asemakaavaksi Kakslauttasessa. Ahopäännokkien alueella pääasiallinen tavoite on mahdollistaa matkailuyritysten laajenemistavoitteet ja siihen liittyvä rakentaminen. Asemakaavaan kaavoitetaan myös kortteleita pysyvän asumisen tarpeisiin, Kakslauttasen alueen työntekijöille. Kopararovan korttelialuetta kaavoitetaan oletettua kysyntää paremmin vastaavaksi, eli rakennuspaikkoja pienennetään. Kopararovan korttelialue säilyy loma-asuntojen korttelialueena. Kakslauttasen suunnittelualue sijoittuu Lapin paliskunnan alueelle.

Kakslauttasessa kaavoitetaan ahkerasti. Alueelle kohdistuu paljon matkailun kehittämiseen liittyviä intressejä ja painetta. Kyseinen kaavamuutos on linjassa voimassa olevien kaavojen ja alueen nykyisen käytön ja kehittämistavoitteiden kanssa. Kaavan sijoittuminen poronhoitoalueelle on kuitenkin aina otettava huomioon. Kaavoissa tulisi tunnistaa suunniteltavan alueen rooli poronhoidossa, kyseisen paliskunnan alueella ja tehdä sen mukaisesti tarpeelliset kaavamerkinnot ja -määräykset. Vaikka Kakslauttanan on intensiivisesti matkailun käytössä, on kaavassa aiheellista todeta ja merkitä poronhoidon lakisääteiset oikeudet. Yhdyskuntarakenteeseen liittyvillä ratkaisuilla on usein huomattavaa vaikutusta poronhoidon harjoittamiseen, useimmiten erilaisten häiriövaikutuksen yleistymisen vuoksi. Häiriövaikutus voi tulla esimerkiksi rakentamiseen varattavien alueiden sijainnin, riittämättömien rakentamiselta poissuljettujen alueiden tai liikenteeseen liittyvien aluevarausten ja liikennealueiden käytöstä aiheutuvien häiriöiden muodossa.

Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto koko poronhoitoalueella. Poronhoito-oikeus ja siihen kiinteästi kuuluva vapaa laidunnusoikeus on ikaikainen nautintaoikeus, joka on suoraan lailla turvattu erityinen oikeus (PHL 848/1990). Poronhoitolain lisäksi valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) edellyttävät että poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon alueidenkäytölliset edellytykset. Poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia selvitetessä tulee asiasta neuvotella asianosaisen paliskunnan kanssa (PHL 53 §).

Kyseessä oleva kaavaratkaisu ei muuta alueen nykyistä käyttöä poronhoidon näkökulmasta merkittävästi; se noudattaa voimassa olevia ylempiasteisia kaavoja ja ohjaa rakentamista keskitetysti. Uusi asuin- ja lomarakentaminen aiheuttaa kuitenkin usein poronhoitoalueella jonkinasteisia ongelmia. Porot voivat tulla pihoilta ja tästä voi aiheutua ongelmia.

Kaavaselostuksessa (s.14) todetaan kaavan sijoittuminen poronhoitoalueelle, mutta kaavaluonnoksesta ei muulla tavoin käy ilmi, miten tämä kaavassa oikeastaan huomioidaan. Poronhoidon lain takaamat oikeudet olisi tuotava selkeästi kaavaselostuksessa esiin ja lisäksi ne olisi syytä lisätä kaavakartan yleismääräyksiin. Asemakaavamääräyksiin tulisi lisätä rakentamisen osalta: "Rakennettaessa poronhoitoalueella on huomioitava poronhoitolain takaama porojen vapaa laidunnusoikeus. Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella olevaa maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. (PHL 2 § ja 3 §)"

Myös tonttien myynti- ja vuokrausasiakirjoissa tulisi mainita tontin sijaitsemisesta poronhoitoalueella. Rakentajille ja uusien tonttien ostajille tiedon saanti on tärkeää, jotta potentiaaliset ristiriidat voidaan välttää ja ehkäistä ennakkoon.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

sh/ao